

Obsah

Předmluva Alexandra Vondry 5

Seznam zkratek 6

Úvod 10

1. Hodnoty a cíle Unie 13

2. Listina základních práv 15

2.1 Výklad a použití 17

2.2 Vztah k Evropské úmluvě o ochraně práv
a základních svobod 18

2.3 Výhrady k Listině základních práv Unie 19

3. Demokratické zásady 21

3.1 Zákaz diskriminace a občanství Unie 21

3.2 Postavení národních parlamentů 23

3.3 Posílení postavení Evropského parlamentu 26

3.4 „Lidová iniciativa“ 27

3.5 Transparentnost jednání Rady 27

4. Instituce a fungování Unie 28

4.1 Dělbá pravomocí mezi Uníí a členskými státy
a oboustranná flexibilita 28

4.1.1 Blíže k vymezení pravomocí 29

4.1.2 Doložka flexibility (angl. flexibility clause) 34

4.2 Právní akty 35

4.3 Orgány Unie 36

4.3.1 Evropský parlament 37

4.3.2 Evropská rada 40

4.3.3 Rada 41

4.3.4 Evropská komise 42

- 4.3.5 Soudní dvůr 43
- 4.3.6 Evropská centrální banka 43
- 4.3.7 Účetní dvůr 44
- 4.3.8 Poradní instituce 44
- 4.4 Hlasování kvalifikovanou většinou 45
  - 4.4.1 Váha České republiky při hlasování v Radě 48
- 4.5 Posílená spolupráce 51
- 4.6 Finanční ustanovení 55
- 4.7 Kritéria pro přistoupení k Unii 60
- 4.8 Vystoupení z Evropské unie 61
- 4.9 Postup pro změny Smluv 62
- 5. Vnitřní politiky Unie 66
  - 5.1 Obecně použitelná ustanovení 66
  - 5.2 Vnitřní trh 70
  - 5.3 Volný pohyb zboží 71
  - 5.4 Zemědělství a rybolov 71
  - 5.5 Volný pohyb osob, služeb a kapitálu 73
    - 5.5.1 Pracovníci 73
    - 5.5.2 Právo usazování 77
    - 5.5.3 Služby 78
    - 5.5.4 Kapitál a platby 79
  - 5.6 Prostor svobody, bezpečnosti a práva 81
    - 5.6.1 Pilířová struktura 81
    - 5.6.2 Změny v legislativním a rozhodovacím postupu 83
    - 5.6.3 Změna formy právních aktů 84
    - 5.6.4 Posílená spolupráce a „záchranné brzy“ (emergency brakes) 88
    - 5.6.5 Formy povolené spolupráce mezi členskými státy 91
    - 5.6.6 Jednostranné omezení volného trhu v rámci boje proti terorismu 92
    - 5.6.7 Politiky týkající se kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví 93
    - 5.6.8 Justiční spolupráce v občanských věcech 98
    - 5.6.9 Justiční spolupráce v trestních věcech 100
    - 5.6.10 Policejní spolupráce 103

5.7	Doprava	105
5.8	Hospodářská soutěž	107
5.9	Daňová ustanovení	108
5.10	Hospodářská a měnová politika	108
5.11	Zaměstnanost	113
5.12	Sociální politika	115
5.13	Evropský sociální fond	120
5.14	Všeobecné vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	121
5.15	Kultura	122
5.16	Veřejné zdraví	123
5.17	Ochrana spotřebitele	126
5.18	Transevropské sítě	127
5.19	Průmysl	128
5.20	Hospodářská, sociální a územní soudržnost	129
5.21	Služby obecného zájmu	130
5.22	Výzkum a technologický rozvoj, vesmír	131
5.23	Životní prostředí	134
5.24	Energetika	136
5.25	Cestovní ruch	139
5.26	Civilní ochrana	140
6.	Zahraniční politiky Unie	142
6.1	Společný právní, institucionální a personální základ zahraničních politik EU	142
6.2	Principy reformy SZBP	145
6.3	Vnější činnost Unie	147
	Závěr	149
	Bibliografie	153
	Použitá literatura	153
	Další literatura k tématu	155